

X. Písemka z lineární algebry I, leden 1999

Max. počet bodů 15, do celkového hodnocení se započítává s váhou 2

- 1.** Uvažujme soustavu lineárních rovnic v neznámých x, y, z nad polem $\mathbb{Z}_5$:

$$2x + 3y = 1, \quad 3x + 4y + az = 2, \quad 3x + 4az = b.$$

Najděte všechny hodnoty parametrů a, b , pro které má soustava a) jediné řešení, b) více než jedno řešení, c) žádné řešení. V případech a), b) vyjádřete řešení v závislosti na a, b pomocí operací sčítání a násobení nad $\mathbb{Z}_5 = \{0, 1, 2, 3, 4\}$. (3 body)

- 2.** V $\mathbb{R}^4$ určete bázi $U_1 \cap U_2$. Přitom $U_1 = [(1, 0, 1, 3), (2, -1, 2, 0), (-1, 1, -1, 1)]$, $U_2 = [(1, 2, 0, 1), (3, 2, 2, 1)]$. (2 body)

- 3.** Vypočtěte determinant matice A tvaru $n \times n$. (2 body)

$$A = \begin{pmatrix} a & a & a & a & \dots & a & a \\ a & b & a & a & \dots & a & a \\ b & a & a & a & \dots & a & a \\ a & a & b & a & \dots & a & a \\ a & a & a & b & \dots & a & a \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ a & a & a & a & \dots & b & a \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 3 \\ 3 & 2 & 1 \end{pmatrix}$$

- 4.** Nechť B je matice lineárního zobrazení $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ve standardních bazích ε^3 and ε^2 . **a)** Najděte matici tohoto zobrazení v bazích $\alpha = ((1, 0, -1)^T, (1, -1, 1)^T, (1, 2, 0)^T)$ a ε^2 . **b)** Najděte matici přechodu od báze ε^2 k bázi $\beta = ((1, 3)^T, (2, 7)^T)$. **c)** Najděte matici zobrazení f v bazích α a β . (1+1+1 bod)

- 5. (a)** Napište definici lineárního zobrazení. **(b)** Napište definici lineárního obalu vektorů $u_1, u_2, \dots, u_k$. **(c)** Uvažujme vektorové prostory nad polem $\mathbb{Z}_5$. Kolik je lineárních zobrazení $f : \mathbb{Z}_5^2 \rightarrow \mathbb{Z}_5^2$? Výsledek zdůvodněte. **(d)** Napište dvě různé báze prostoru $\mathbb{C}_1[x]$ (polynomů stupně nejvyšše 1 s koeficienty v $\mathbb{C}$) nad polem $\mathbb{C}$. **(e)** Najděte nějaké lineární zobrazení $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ takové, že vektory $f(28, 1)$ a $f(1999, 2000)$ jsou lineárně závislé a přitom různé od 0. (1+1+1+1+1 bod)

Y. Písemka z lineární algebry I, leden 1999

Max. počet bodů 15, do celkového hodnocení se započítává s váhou 2

- 1.** Uvažujme soustavu lineárních rovnic v neznámých x, y, z nad polem $\mathbb{Z}_5$:

$$3x + cz = 1, \quad 2x + 4y + cz = 3, \quad 2x + y + 2cz = d.$$

Najděte všechny hodnoty parametrů c, d , pro které má soustava a) jediné řešení, b) více než jedno řešení, c) žádné řešení. V případech a), b) vyjádřete řešení v závislosti na c, d pomocí operací sčítání a násobení nad $\mathbb{Z}_5 = \{0, 1, 2, 3, 4\}$. (3 body)

- 2.** V $\mathbb{R}^4$ určete bázi $U_1 \cap U_2$. Přitom $U_1 = [(1, 0, -1, 3), (2, -1, -2, 0), (1, 1, -1, 1)]$, $U_2 = [(1, 2, 0, 1), (-1, 2, 2, 1)]$. (2 body)

- 3.** Vypočtěte determinant matice A tvaru $n \times n$. (2 body)

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & y & 1 & 1 & \dots & 1 & 1 \\ 1 & y & 1 & 1 & 1 & \dots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & y & 1 & \dots & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 & 1 & y & \dots & 1 & 1 \\ \dots & \dots \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & \dots & 1 & y \\ 1 & 1 & 1 & 1 & 1 & \dots & 1 & 1 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 1 & -3 & 2 \\ -2 & 1 & 3 \end{pmatrix}$$

- 4.** Nechť B je matice lineárního zobrazení $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ve standardních bazích ε^3 and ε^2 . **a)** Najděte matici tohoto zobrazení v bazích $\alpha = ((1, 0, -1)^T, (1, -1, 1)^T, (1, 2, 0)^T)$ a ε^2 . **b)** Najděte matici přechodu od báze ε^2 k bázi $\beta = ((3, 2)^T, (4, 3)^T)$. **c)** Najděte matici zobrazení f v bazích α a β . (1+1+1 bod)

- 5. (a)** Napište definici vektorového podprostoru ve vektorovém prostoru. **(b)** Napište definici lineární nezávislosti vektorů $u_1, u_2, \dots, u_k$ ve vektorovém prostoru. **(c)** Uvažujme vektorové prostory nad polem $\mathbb{Z}_3$. Kolik je lineárních zobrazení $f : \mathbb{Z}_3^2 \rightarrow \mathbb{Z}_3^2$? Výsledek zdůvodněte. **(d)** Napište dvě různé báze prostoru $\text{Mat}_{1,2}(\mathbb{C})$ nad polem $\mathbb{C}$. **(e)** Najděte nějaké lineární zobrazení $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ takové, že vektory $f(66, 77)$ a $f(88, 99)$ jsou lineárně závislé a přitom různé od 0. (1+1+1+1+1 bod)